

GRUNDNOTAT

27. maj 2010
J.nr. 2504/1224-0040
Ref. MPE

Side 1/6

Forslag fra EU-kommissionen om forordning der implementerer direktiv 2009/125/EC med hensyn til at fastlægge eco-designkrav til industrielle ventilatorer

KOM nr. (foreligger ikke), af [dd]. maj 2010

1. Resumé

Kommissionen har d. 25. maj 2010 fremsendt forslag til forordning om energieffektiviseringskrav til ventilatorer med en elektrisk effekt på mellem 125 W (watt) og 500 kW (kilo watt). Forslaget er et led i udmøntningen af eco-designdirektivet, som er et rammedirektiv, der har til formål at reducere energiforbruget i energirelaterede produkter. Forslaget er sat til afstemning d. 11. juni 2010 i EELEP-komiteen, Komiteen for Energieffektivisering og Energimærkning af Produkter, en komité efter forskriftsproceduren med kontrol. Forslaget skønnes at have begrænsede klimamæssige og samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark, men forventes i EU som helhed at have væsentlige positive konsekvenser som følge af et lavere energiforbrug i brugsfasen af de berørte produkter. Forslaget forventes ikke at berøre statsfinanserne, og forventes ikke at udgøre en væsentlig ekstra byrde for erhvervslivet. Regeringen er generelt positiv overfor Kommissionens forslag og agter derfor at stemme for forslaget.

2. Baggrund

EU-Kommissionen har den 25. maj fremsendt forslag til forordning om energieffektivitetskrav til ventilatorer med en elektrisk effekt på mellem 125 W og 500 kW, som markedsføres for første gang på det indre marked. Forordningen stiller krav til det maksimale elforbrug for disse ventilatorer.

Forslaget er sat til afstemning i den Regulerende Komité den 11. juni 2010.

3. Hjemmelsgrundlag

Forordningen har hjemmel i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/125/EC af 21. oktober 2009 om rammerne for fastlæggelse af krav til miljøvenligt design af energirelaterede produkter (eco-designdirektivet) specielt artikel 15. Eco-designdirektivet er baseret på

Traktatens artikel 114 (indre marked). Forordningen er et led i rækken af gennemførelsesforanstaltninger under eco-designdirektivet.

Forslaget behandles i en komité efter forskriftsproceduren med kontrol i henhold til Nice-traktaten jf. bestemmelserne i artikel 5a stk. 1-4 og art. 7 i afgørelse 1999/468/EF.

4. Nærhedsprincippet

Forslaget til forordning er et led i udfyldelsen af eco-designdirektivet og stiller energieffektivitetskrav til ventilatorer med en elektrisk effekt på mellem 125 W og 500 kW.

Hvis de enkelte medlemslande fastsætter nationale krav til de pågældende produkter, vil der være risiko for forskelligartede nationale bestemmelser og procedurer, som ikke stemmer overens på tværs af landegrænserne i EU. Dette vil resultere i barrierer for varernes fri bevægelighed inden for Fællesskabet og unødige omkostninger for erhvervslivet. Sådanne regler må derfor have det samme indhold i Fællesskabet. I overensstemmelse med nærhedsprincippet bør tiltag inden for området derfor gennemføres på fællesskabsniveau.

5. Formål og indhold

Forslaget har til formål at begrænse energiforbruget ved at sætte minimumskrav til energieffektiviteten af ventilatorer med elektrisk effekt på 125 W – 500 kW, og omfatter både ventilatorer, der integreres i andre produkter, og ventilatorer, der fungerer som selvstændige enheder.

Forslaget gælder ikke for ventilatorer, der er beregnet for anvendelse i potentielt eksplosive omgivelser, eller ventilatorer, der er designet for kortvarig brug i nødsituationer. Ligeledes er ventilatorer, der er designet for anvendelse i ekstreme omgivelser, herunder miljøer med ekstreme temperaturer, eller giftige eller brandfarlige miljøer, ikke omfattet.

Kravene forventes foreslået indført i to trin:

Trin 1: Fra 1. juli 2012

Fra dette tidspunkt skal alle omfattede ventilatorer overholde et energieffektivitetsniveau, der er nærmere beskrevet i udkastet til forslag. Kravdefinitionen er af meget teknisk karakter, og der henvises derfor til udkastets bilag I, pkt. 2, tabel 1.

Trin 2: Fra 1. januar 2015

Fra dette tidspunkt skal alle omfattede ventilatorer overholde et energieffektivitetsniveau, der er strengere, end niveauet krævet i trin 1. Kravdefinitionen er af meget teknisk karakter, og der henvises derfor til udkastets bilag I, pkt. 2, tabel 2.

Kravene i trin 2 indebærer en forbedring af energieffektiviteten på ca. 5 pct. i forhold til trin 1.

Revision

Senest fem år efter ikrafttræden (dvs. medio 2015) skal Kommissionen evaluere gennemførselsforanstaltningen på baggrund af den teknologiske udvikling og præsentere resultaterne af evalueringen for medlemslandene.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Parlamentet har i overensstemmelse med den valgte komité-procedure mulighed for at udtale sig, efter at Komitéen for Energieffektivisering og Energimærkning af Produkter har stemt om forslaget.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Der eksisterer ingen danske regler for ventilatorers maksimale energiforbrug.

Forslaget til forordning vil, hvis den vedtages i ovennævnte komité, samt af Rådet og Europaparlamentet, være direkte gældende i Danmark og skal ikke implementeres i dansk lovgivning.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget vil på statsligt niveau medføre omkostninger til markedsovervågning og –kontrol af ventilatorernes energieffektivitet. Omkostningerne dækkes inden for Klima- og Energiministeriets bevillingsmæssige rammer.

Forslaget medfører ikke administrative eller økonomiske omkostninger for regioner og kommuner.

Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Producenter af produkter, der er omfattet af dette forslag, skal dokumentere, at deres produkter overholder forslagets bestemmelser. Dette vurderes imidlertid ikke at udgøre en væsentlig ekstra byrde i forhold til de dokumentations- og informationskrav, som producenter af elektrisk og elektronisk udstyr, herunder ventilatorer allerede er omfattet af.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Som følge af reduktion af det samlede danske energiforbrug, skønnes forslaget at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser. Baseret på informationer fra den danske ventilationsbranche forventes de samfundsøkonomiske konsekvenser at blive beskedne, idet effekten af forslaget forventes at blive meget begrænset i Danmark. Eventuelle prisstigninger på produkterne, som følger af producenternes meromkostninger til udvikling og produktion af produkter med lavere elforbrug, vil, ifølge de analyser, som EU-Kommissionen tidligere har ladet udarbejde, være mindre end de økonomiske besparelser, der følger af et lavere energiforbrug i produkternes brugsfase.

Konsekvenser for miljø og beskyttelsesniveau

Forslaget vil reducere Europas el-forbrug og dermed også klimapåvirkningen. Kommissionen vurderer, at el-besparelsen for EU som helhed i 2020 vil nå op på ca. 34 TWh/år (milliard kilowatt timer pr. år). Denne el-besparelse medfører en årlig reduktion af CO₂ udledninger på 16 Mt (millioner ton). El-besparelsen svarer nogenlunde til Ungarns totale elforbrug i 2006. Udover besparelser på EU-plan forventer Kommissionen, at kravene vil have afsmittende virkning og medføre energi- og CO₂-besparelser i lande uden for EU.

Den danske brancheforening for ventilation vurderer, at ventilatorer, der markedsføres eller ibrugtages i Danmark, i vid udstrækning allerede i dag opfylder kravene indeholdt i forslagets trin 1.

Forslaget vurderes at have en beskedent positiv effekt på miljøet og beskyttelsesniveauet i Danmark.

9. Høring

Forslaget har været sendt i høring i EU-Specialudvalget for Klima- og Energipolitik. Energistyrelsen har desuden holdt et offentligt orienteringsmøde, hvor der har været en teknisk gennemgang af forslaget. Høringen har resulteret i høringssvar fra Arbejdstilsynet og fra Dansk Fjernvarme og fra Forbrugerrådet, som alle tilkendegav, at de ikke havde kommentarer til forslaget. Energistyrelsen har desuden modtaget høringssvar fra Dansk Erhverv (DE) og fra Organisationen for Vedvarende Energi (OVE). DE støtter forslaget og påpeger vigtigheden af, at forslaget ikke skal påføre erhvervslivet væsentlige ekstra byrder. OVE støtter indførelse af energieffektivitetskrav til ventilatorer, men finder, at kravene bør være mere ambitiøse.

Energistyrelsen har endvidere været i kontakt med den danske brancheforening, Dansk Ventilation. Dansk Ventilation fremhæver bl.a., at forslagets ambitionsniveau er for lavt.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er positiv overfor Kommissionens forslag, selvom de direkte afledte fordele for Danmark er beskedne. Regeringen agter at stemme for forslaget, men vil frem til afstemningen arbejde for, at forslagets ambitionsniveau hæves.

Vurdering af Kommissionens udkast til forslag

Kommissionen anfører, at EU's elforbrug til ventilatorer inden for forslagets område udgør ca. 410 TWh/år. Kommissionen vurderer, at elforbruget vil stige til ca. 660 TWh/år, hvis der ikke stilles energieffektivitetskrav, og at forslaget vil medføre el-besparelser på ca. 34 TWh/året (milliard kilowatt timer om året) fra 2020. De 34 TWh besparelser på elforbruget svarer til 16 Mt CO₂.

Energiforbruget til ventilation udgør en væsentlig andel af industriens elforbrug, og indeholder et betydeligt potentiale for energibesparelser. Det er positivt, at Kommissionen med forslaget tager fat på realiseringen af dette potentiale.

Det er dog ikke hensigtsmæssigt, at kravene er udformet således, at en stor andel af de ventilatorer, som i dag omsættes på det danske marked allerede opfylder kravene i trin 1. Hertil kommer, at energikravene i trin 2 ikke er tilstrækkeligt krævende til at begrunde, at de først får virkning fra 1. januar 2015. Der kan derfor være grund til at fremrykke kravene indeholdt i trin 2, og skærpe kravene i et revideret trin 2.

I følge Kommissionens forslag skal Kommissionen først vurdere behovet for revision af kravene efter, at kravene i trin 2 har fået virkning. Regeringen finder, at det vil være bedre at fremrykke vurderingen, således at reviderede krav i givet fald kan nå at få virkning, når trin 2, pr. 1. januar 2015, træder i kraft.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

En mindre gruppe lande har ligesom Danmark udtalt sig kritisk om ambitionsniveauet i Kommissionens forslag. De øvrige medlemslandes holdninger kendes ikke på nuværende tidspunkt, men det vurderes, at der er generel opbakning til de krav, som Kommissionen foreslår.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.